

12.7.1993

6

Περί Τέχνης και Πολιτισμού

ΑΠΟΨΕΙΣ

«Στης Κύπρου το βασίλειο» του Γ. Νεοφύτου από το ΘΟΚ

«Σ ΤΗΣ Κύπρου το βασίλειο» του Γιώργου Νεοφύτου από το ΘΟΚ. Σκηνοθεσία: Νίκος Σιαφκάλης. Σκηνικά: Αντης Παρτζιλής. Κοστούμια: Σταύρος Αντωνόπουλος. Επιλογή μουσικών θεμάτων: Γιώργος Νεοφύτου. Μουσική επιμέλεια/διδασκαυή: Ευαγόρας Καραγιώργης. Παιζουν: Ανδρέας Τσουρής, Μιχάλης Τερλικκός, Τζένη Γαϊτανοπούλου, Σπύρος Σταυρινίδης, κ.α.

Η επανάληψη προσθέτει στο κάθε τι βάρος πολλαπλάσιο σε σύγκριση με τα γεγονότα που παρασέρνονται στη ροή του ανεπανήπτου. Το λέει και ο Κούντερα. Η ηθελημένη, συνειδητή επανάληψη καλλιτεχνικών προτάσεων ισοδυναμεί με απαίτηση ειδικής προσοχής από το κοινό. Οι επαναλαμβανόμενες καλλιτεχνικές προτάσεις μας επιστρέφουν στο ίδιο σημείο και δηλώνουν έτοιμες να κριθούν ξανά και πιο προσεχτικά.

Ο ΘΟΚ επέλεξε ν' ανεβάσει το έργο «Στης Κύπρου το βασίλειο» του Γιώργου Νεοφύτου, ένα έργο που είχαμε δει στην κυπριακή σκηνή πριν μερικά χρόνια, και μας το πρότεινε ξανά στην ίδια σκηνοθεσία του Νίκου Σιαφκάλλη.

Το έργο πρωτοπαίχτηκε στο καλοκαιρινό θέατρο της Πύλης Αμμοχώστου με ηθοποιούς ερασιτέχνες ή προσωρινά άνεργους (τότε υπήρχαν ακόμα άνεργοι ηθοποιοί στην Κύπρο) και είχε την ελαφρότητα της ad hoc στημένης παράστασης και την αμεσότητα μιας εξ ολοκλήρου ντόπιας φρεσκοφτιαγμένης παραγωγής. Η ιστορικό—σατιρική επιθεώρηση του Γ. Νεοφύτου εμφανίστηκε σαν καινούργιο στην Κύπρο δραματικό είδος, η ιδέα της λαϊκής εκδοχής της ιστορίας εκτιμήθηκε, η ζωντανή κυπριακή μουσική και ο Μιχάλης Τερλικκός ήταν ευχάριστες εκπλήξεις.

Τώρα όμως οι συνθήκες, στις οποίες έγινε η επανάληψη αυτής της καλλιτεχνικής πρότασης, είναι λιγότερο ευνοϊκές. Το δημοτικό θέατρο έπεφτε της παράστασης μεγάλο σαν κοστούμι που δεν ταιριάζει. Το οικονομημένο σκηνικό του Αντη Παρτζιλής δεν γέμιζε τη σκηνή, η οποία ακάλυπτη φάνταζε κάπως

εχθρική προς τις μικρές φιγούρες των ηθοποιών, σκορπισμένες στο γυμνό της ύψος και πλάτος. Στη θέση του ομαδικού ζήλου του πρώτου θιάσου — η αποστασιοποιημένη αδιαφορία πολλών από τους επώνυμους μόνιμους. Η ατμόσφαιρα στη σκηνή φαινόταν μη φιλική προς το ίδιο το έργο. Μικρά υποκριτικά τεχνάσματα των ηθοποιών απευθύνονταν πάνω από τα κεφάλια των θεατών προς τους συναδέλφους των τελευταίων σειρών και προκαλούσαν εγκάρδιους επευφημισμούς.

Το οικοδόμημα της δεύτερης εκδοχής σειόταν κάτω από το βάρος της επανάληψης και ο μεγεθυντικός φακός της αυξημένης μας προσοχής, που αυτή η επανάληψη προκάλεσε, δεν κολάκευε την παράσταση.

Ο Γιώργος Νεοφύτου έχει παρουσιάσει μετά από το «Στης Κύπρου το βασίλειο» έργα όπως το «Φουλ μεζέ» και το «Μανώλη! ...», αυτά μας κάνουν να περιμένουμε με ενδιαφέρον τα μελλοντικά του δραματουργικά έργα. Δεν νομίζω αυτή η επιστροφή να έδωσε πολλά στον ίδιο το δραματουργό.

Ο σκηνοθέτης Νίκος Σιαφκάλης ανάλαβε το δύσκολο έργο να δαμάσει τον ατίθασο θίασο του ΘΟΚ, αλλά δεν έκανε καινούργια επένδυση, καινούργιο τόλμημα, επανέλαβε την ίδια δουλειά σε συνθήκες, όπως είπαμε λιγότερο ευνοϊκές.

Κι όμως η παράσταση αυτή σίγουρα ήταν ένα βήμα μπροστά, ένα βήμα στην ιστορία της κυπριακής θεατρικής ενδυματολογίας. Τα κοστούμια του Σταύρου Αντωνόπουλου ήταν εξαιρετικά. Το παιχνίδι με τα υλικά που χρησιμοποιεί, η αίσθηση της ιστορικής εποχής, η έντεχνη απομίμηση του μετάλλου, του δέρματος και άλλων υλικών η δημιουργική χρησιμοποίηση των εθνικών μοτίβων, το εύρος της φαντασίας του, που εκφράζεται στη μεγάλη ποικιλία των λεπτομερειών και στις αμέτρητες παραλλαγές κοστούμιών της ίδιας λειτουργικής σειράς (όπως των «βασιλικών» κοστούμιών), η προσοχή στη χρωματική σύνθεση της κάθε σκηνής — όλα αυτά χαρακτήριζαν την ενδυματολογική δημιουργία του Σταύρου Αντωνόπουλου.